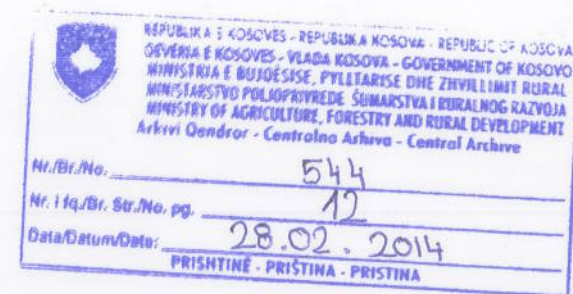

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

UDHËZIM ADMINISTRATIV (MBPZHR) NR.03/2014

**PËR FORMAT E TRAJTIMIT SILVIKULTURORË TË PYJEVE DHE PROCEDURAT E SHITJES SË ASORTIMENTIT
DRUNOR**

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (MAFRD) NO.03/2014

**ON FORMS OF SYLVICULTURE TREATMENT TO FORESTS AND THE PROCEDURES OF SELLING WOOD
ASSORTMENT**

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVA (MPŠRR) BR.03/2014

O OBLICIMA TRETMANA ŠUMARSKOG UZGOJA I PRODAJNIM PROCEDURAMA DRVNIH ASORTIMANA

<p>Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural,</p> <p>Në mbështetje të Nenit 3, paragrafi 3.8, Nenit 19, paragrafi 1 dhe 2, të Ligjit nr. Nr. 2003/3 për Pyjet e Kosovës të dt. 20 Mars 2003, nenit 12, paragrafët :29.7, 29.12 (a) dhe (b), nenit 29.13 (a) (b) (c) (d) dhe (e) të Ligjit Nr. 03/L-153 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 0203/3 për Pyjet e Kosovës, (GZ Nr. 67, me datë 29 Mars 2010), nenit 8 nënparagrafi 1.4 të Rregullores Nr.02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenit 38 paragrafit 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare nr.15, 12.09.2011),</p> <p>Nxjerrë:</p> <p style="text-align: center;">UDHËZIM ADMINISTRATIV MBPZHR - Nr. 03/2014</p> <p style="text-align: center;">PËR FORMAT E TRAJTIMIT SILVIKULTURORË TË PYJEVE DHE PROCEDURAT E SHITJES SË ASORTIMENTIT DRUNOR</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>Me këtë Udhëzim Administrativ rregullohet: përmirësimi i cilësisë së strukturës pyjore përzgjedhja dhe</p>	<p>Minister of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development,</p> <p>Pursuant to Article 3, paragraph 3.8, Article 19, paragraph 1 and 2, of the Law No. 2003/3 on Kosovo Forests date 20 March 2003, article 12, paragraphs: 29.7, 29.12 (a) and (b), article 29.13 (a) (b) (c) (d) and (e) of the Law No. 03/L – 153 on Amending and Supplementing of the Law No. 0203/3 on Kosovo Forests (Official Gazette No. 67, date 29 March 2010), article 8 subparagraph 1.4 of the Regulation No. 02/2011 on the fields of administrative responsibilities of the Office of Prime Minister and the Ministries as well as article 38 paragraph 6 of the Rules and Procedure of the Government No. 09/2011 (Official Gazette, No. 15, 12.09.2011),</p> <p>Issues the following:</p> <p style="text-align: center;">ADMINISTRATIVE INSTRUCTION MAFRD - No. 03/2014</p> <p style="text-align: center;">ON FORMS OF SYLVICULTURE TREATMENT TO FORESTS AND THE PROCEDURES OF SELLING WOOD ASSORTMENT</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>With this Administrative Instruction shall be regulated: improvement of quality of forest structure selection and contribution</p>	<p>Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja,</p> <p>U skladu sa članom 3, stav 3.8, članom 19, stav 1 i 2, Zakona br. 2003/3 za šume Kosova, datuma 20 mart 2003, član 12, stavovi: 29.7, 29.12 (a) i (b), član 29.13 (a) (b) (c) (d) i (e) zakona br. 03/L-153 o izmeni i dopuni zakona br. 0203/3 za šume Kosova, (SG br. 67, datuma 29 mart 2010), stav 8 tačka 1.4 uredbe br. 02/2011 o oblastima upravne odgovornosti kancelarije Premijera i Ministarstava kao i člana 38 stav 6 uredbe o radu vlade br. 09/2011 (Službeni glasnik br.15, 12.09.2011),</p> <p>Izdaje:</p> <p style="text-align: center;">ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO MPŠRR - Br. 03/2014</p> <p style="text-align: center;">O OBLICIMA TRETMANA ŠUMARSKOG UZGOJA I PRODAJNIM PROCEDURAMA DRVNIH ASORTIMANA</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Svrha</p> <p>Ovim se administrativnim uputstvom reguliše: poboljšanje kvaliteta šumske strukture, selekcija i podržavanje</p>
--	--	---

<p>ndihmesa e drurëve me fenotip më kualitativ, kultivimi i trungjeve dhe kurorave, rregullimi i përbërjes së grumbullit pyjor, renditjes së trungjeve, ndikimi në shtimin e lartësisë dhe trashësisë dhe furnizimi i popullatës rurale me dru zjarri-teknik të imët, duke ndikuar në uljen e papunësisë dhe prerjeve ilegale të pyjeve.</p>	<p>of trees with more qualitative phenotype, cultivation of trunks and crowns, adjusting the composition of forest stand, order of trunks, the impact on the height and thicket increase and supply of rural population with technical – fire trees, contributing in reduction of unemployment and illegal forests logging.</p>	<p>kvalitativnih fenotipskih drveća, uzgajanje stabala i krošnji, regulisanje sadržaja šumske kolekcije, rasporeda stabala, uticaj na povećanju visine i debljine i snabdevanja ruralnog stanovništva drvom za ogrev – sitne tehnike, utičući na smanjenje nezaposlenosti i ilegalne seče šuma.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>Ky Udhëzim Administrativ përcakton teknikat dhe modalitetet e përzgjedhjes së ngastrave për trajtime silvikulturore, caktimin kohorë të ndërhyrjeve, mënyrën dhe metodën e caktimit të intensitetit të ndërhyrjeve, procedurat për prerje, tërheqje dhe transport të asortimentit drunor, procedurat për shitjen-dhënien e masës drunore nga prerjet plotësuese, përgjegjësitë dhe obligimet e institucioneve Qeveritare - Menaxhuesve të pyjeve, Njësitë pyjore komunale dhe komuniteti.</p>	<p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>This Administrative Instruction determines techniques and modalities of selection of plots for silviculture treatments, appointment schedule of interventions, the way and method of determining the intensity of interventions, logging procedures, hauling and transport of tree assortment, procedures for selling – grant of tree measure by additional logging, responsibilities and obligations of the Governmental Institutions – Forests Managers, Municipal Forest Units and Community.</p>	<p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p> <p>Ovo Administrativno Uputstvo određuje tehnike i modalitete selekcije parcela za uzgajanje šuma, određivanje vremenskog perioda za intervencije, način i metodu određivanja intenziteta intervencije, procedure za seču, vuču i prevoz drvnog asortimana, procedure za prodaju-davanje drvene mase iz dopunskih seča, odgovornosti i dužnosti vladinih institucija- upravnika šuma, opštinske šumske jedinice i zajednica.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shprehjet e përdorura në këtë Udhëzim Administrativ kanë këtë kuptim:</p> <p>1.1. Gëmushajë - sapling stage - faza e zhvillimit të grumbullit pyjor e cila fillon në moshën e filizërisë dhe përfundon kur trungjet arrijnë lartësinë</p>	<p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. Used expressions in this Administrative Instruction have the following meaning:</p> <p>1.1. Sapling stage – development stage of forest stand which starts at the age of seedling and finishes when the trunks reach up to 1.80 m.</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Izrazi korišćeni u ovom administrativnom uputstvu imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1. Mlado drvo - sapling stage - faza razvijanja šumske skupine koja počinje u dobu cvetanja i završava se kada stablo dostigne visinu do 1.80 m.</p>

<p>deri në 1.80 m.</p> <p>1.2. Lëmishte - thicket stage - nënkupton fazën e zhvillimit të ciklit jetësor të grumbullit pyjor, e cila fillon kur trungjet e katit dominuese kanë arritur lartësinë e njeriut deri në kohën kur trungjet e klasës dominuese arrijnë trashësinë - diametrin prej 7cm. në lartësi të gjoksit respektivisht në 1.30m. mbi tokë.</p>	<p>1.2. Thicket stage – means development stage of life cycle of forests stand, which starts when the trunks of dominant layer have reached the height of human until the time when the trunks of dominant class reach thicket – diameter from 7 cm at breast height respectively in 1.30 m upon surface.</p>	<p>1.2. Šipražje - thicket stage – podrazumeva razvojnu fazu životnog ciklusa šumske skupine, koja započinje kada su stabla dominantnog dela dostigla visinu ljudskog bića u vreme kada stabla dominante klase dostignu debljinu prečnika od 7cm, visine grudnog koša, odnosno na 1.30m iznad zemljine površine.</p>
<p>1.3. Imshtajë - pole stage – nënkupton fazën e zhvillimit të ciklit jetësor të grumbullit pyjor e cila fillon kur trungjet e katit dominues arrijnë diametrin prej mbi 7 cm. dhe përfundon në kohën kur trungjet dominuese arrijnë diametrin 20 cm. matur në lartësi të gjoksit 1,30 m. mbi tokë.</p>	<p>1.3. Pole stage – means development stage of life cycle of forest stand which starts when the trunks of layer dominant reach the diameter from above 7 cm and ends at the time when the dominant trunks reach the diameter 20 cm. measured at height breast 1, 30 m. upon surface.</p>	<p>1.3. Stablo - pole stage – podrazumeva razvojnu fazu životnog ciklusa šumske skupine koja započinje kada stabla dominantog nivoa dostignu prečnik veći od 7 cm, i završava se u vreme kada dominantna stabla dostignu prečnik od 20 cm, mereno sa visinom grudnog koša od 1,30 m iznad zemljišne površine.</p>
<p>1.4. Imshtajë e re - nënkupton fazën e zhvillimit të ciklit jetësor të grumbullit pyjor e cila fillon kur trungjet e katit dominues arrijnë diametrin prej 7cm. dhe përfundon në kohën kur trungjet dominuese arrijnë diametrin 10cm. matur në lartësinë 1.30m mbi tokë.</p>	<p>1.4. Young pole stage – means development stage of life cycle of forest stand which starts when the trunks of dominant layer reach the diameter of 7 cm, and ends at the time when the dominant trunks reach the diameter 10cm measured at height 1.30 upon surface.</p>	<p>1.4. Mlado stablo - podrazumeva razvojnu fazu životnog ciklusa šumske skupine koja započinje kada stabla dominantog nivoa dostignu prečnik od 7cm, i završava se u vreme kada dominantna stabla dostignu prečnik od 10cm, mereno u visini od 1.30m iznad zemljišne površine.</p>
<p>1.5. Imshtajë e mesme- nënkupton fazën e zhvillimit të ciklit jetësor të grumbullit pyjor e cila fillon kur trungjet e katit dominues arrijnë diametrin prej 10cm. dhe përfundon në kohën kur trungjet dominuese arrijnë diametrin 15cm. matur në lartësinë 1.30m mbi tokë.</p>	<p>1.5. Average pole stage – means development stage of life cycle of forest stand which starts when the trunks of dominant layer reach the diameter of 10 cm and ends at the time when the dominant trunks reach the diameter 15 cm measured at height 1.30 upon surface.</p>	<p>1.5. Srednje stablo - podrazumeva razvojnu fazu životnog ciklusa šumske skupine koja započinje kada stabla dominantog nivoa dostignu prečnik od 10cm, i završava se u vreme kada dominantna stabla dostignu prečnik od 15cm, mereno u visini od 1.30m iznad zemljišne površine.</p>
<p>1.6. Imshtajë e vjetër - nënkupton fazën e zhvillimit të ciklit jetësor të grumbullit</p>	<p>1.6. Old pole stage – means development stage of life cycle of forest stand which</p>	<p>1.6. Staro stablo - podrazumeva razvojnu fazu životnog ciklusa šumske skupine</p>

<p>pyjor e cila fillon kur trungjet e katit dominues arrijnë diametrin prej 15 cm. dhe përfundon në kohën kur trungjet dominuese arrijnë diametrin 20 cm. matur në lartësinë 1.30 m mbi tokë.</p> <p>1.7. Trungjet e ardhmërisë- janë trungjet të cilat ndihmohen dhe seleksionohen si bartës të funksioneve ekonomike të grumbullit pyjor.</p> <p>1.8. Asortiment drunor- nënkupton materialin drunor-masën drunore të nxjerrur nga rrallimet seleksionuese.</p>	<p>starts when the trunks of dominant layer reach the diameter from 15 cm. and ends at the time when the dominant trunks reach the diameter 20 cm, measured at the height 1.30 upon the surface.</p> <p>1.7. Trunks of the future - are the trunks which are assisted and selected as a bearer of the economic functions of forest stand.</p> <p>1.8. Tree assortment – means the tree material – tree measure hauled by the selective thinning.</p>	<p>koja započinje kada stabla dominantog nivoa dostignu prečnik od 15 cm, i završava se u vreme kada dominantna stabla dostignu prečnik od 20 cm, mereno u visini od 1.30m iznad zemljišne površine.</p> <p>1.7. Stabla budućnosti – su stabla koja se podržavaju i selektuju kao nosioc privrednih funkcija šumske skupine.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 4 Përzgjedhja e ngastrave për trajtim në pyjet shtetërore</p>	<p style="text-align: center;">Article 4 Selection of plots for treatment in state forests</p>	<p style="text-align: center;">Član 4 Selekcija parcela za tretman u državnim šumama</p>
<p>1. Në bazë të planeve menaxhuese për pyjet në pronësi shtetërore, dhe verifikimit profesional të gjendjes së ngastrave - grumbujve pyjor, zyrtarët e Agjencionit Pyjor të Kosovës - APK në bashkëpunim me zyrtarët e Njësisë Pyjore Komunale do të bëjnë seleksionimin e ngastrave për trajtim si në vijim:</p> <p>1.1. Seleksionimi i ngastrave për trajtime kulturore - çlirime dhe pastrime, bëhet në grumbuj pyjor në fazën zhvillimore, sipas nenit 3, paragrafi 1.1, dhe 1.2, të këtij Udhëzimi Administrativ.</p> <p>1.2. Seleksionimi i ngastrave respektivisht grumbujve pyjor për trajtime silvikulture-rrallime seleksionuese, bëhet në grumbuj pyjor sipas nenit 3, paragrafi 1.3. të këtij Udhëzimi</p>	<p>1. Based on management plans for forests in state property and professional verification of the situation of plots – forest stands, officials by the Kosovo Forest Agency – KFA in cooperation with the officials of Municipal Forest Units shall do the selection of plots for treatment as follows:</p> <p>1.1. Selection of plots for cultural treatment – liberations and cleaning shall be done in forest stand in development stage, according to article 3, paragraph 1.1, and 1.2, of this Administrative Instruction.</p> <p>1.2. Selection of plots respectively forest stands for silviculture treatments – selection thinning is done in forest stands under article 3, paragraph 1.3. of this Administrative Instruction.</p>	<p>1. Na osnovu upravnih planova za šume državnog vlasništva, i stručnu verifikaciju stanja parcela – šumskih skupina, službenici Kosovske Agencije za Šume – KAŠ, u saradnji sa službenicima opštinskih šumskih jedinica, vrše selekciju parcela za sledeći tretman:</p> <p>1.1. Selekciju parcela za tretiranje kultura – oslabadanja i čišćenje, koje se vrši u šumskim skupinama u razvojnoj fazi i to u skladu sa članom 3, stav 1.1, i 1.2, ovog Administrativnog Uputstva.</p> <p>1.2. Selekcija parcela, odnosno šumskih skupina za šumske tretmane – selektivna proređivanja, vrši se u šumskim skupinama na osnovu člana 3, stav 1.3 ovog Administrativnog</p>

<p>Administrativ.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5 Përzgjedhja e ngastrave për trajtim në pyjet private</p> <p>1. Në bazë të verifikimit profesional të stadiit të zhvillimit të grumbullit pyjor, nga zyrtarët e Agjencionit Pyjor të Kosovës dhe zyrtarët e Njësive Pyjore Komunale, me pëlqim të pronarit të pyllit bëhet seleksionimi i grumbullit pyjor për trajtime si në vijim:</p> <p>1.1. Seleksionimi i ngastrave për trajtime - çlirime dhe pastrime, bëhet në grumbuj pyjor në fazën zhvillimore, sipas nenit 3. paragrafët 1.1. dhe 1.2. të këtij Udhëzimi Administrativ.</p> <p>1.2. Seleksionimi i ngastrave - grumbujve pyjor për trajtime silvikulture- rrallime seleksionuese, bëhet në grumbuj pyjor sipas nenit 3. paragrafi 1.3. të këtij Udhëzimi Administrativ.</p>	<p style="text-align: center;">Article 5 Selection of plots for treatment in private forests</p> <p>1. Based on professional verification of development period of forest stand by the officials of Kosovo Forest Agency and the officials of the Municipal Forest Units, with a consent of forestry owner is done the selection of forest stand for treatments as follows:</p> <p>1.1. Selection of plots for treatment – liberation and cleaning is done in the forest stands in development stage, under article 3. Paragraph 1.1. and 1.2. of this Administrative Instruction.</p> <p>1.2. Selection of plots – forest stands for silviculture treatments – selection thinning is done in forest stands under article 3 paragraph 1.3. of this Administrative Instruction.</p>	<p>Uputstva.</p> <p style="text-align: center;">Član 5 Selekcija parcela za tretman u privatnim šumama</p> <p>1. Na osnovu stručne verifikacije razvojnog nivoa šumske skupine koje vrše službenici Kosovske agencije za šume i službenici opštinskih šumskih jedinica, odobrenjem vlasnika šume vrši se sledeća selekcija šumske skupine za dalje tretmane:</p> <p>1.1. Selekcija parcela za tretmane – oslabadanja i čišćenje se vrše u šumskoj skupini u razvojnoj fazi na osnovu člana 3, stav 1.1 i 1.2 ovog Administrativnog Uputstva.</p> <p>1.2. Selekcija parcela – šumskih skupina za šumske tretmane – selektivna proređivanja se vrše u šumskim skupinama na osnovu člana 3, stav 1.3 ovog Administrativnog Uputstva.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 6 Rrallimet seleksionuese në pyjet shtetërore dhe pyjet private</p> <p>1. Intensiteti i rrallimeve caktohet në bazë të përzgjedhjes së sipërfaqeve provë në ngastrat - grumbujt pyjor të caktuar për trajtim.</p> <p>2. Intensiteti i rrallimeve caktohet në bazë të gjendjes së grumbullit pyjor të përzgjedhur duke caktuar:</p> <p>1.1. Sipërfaqen provë në madhësi prej: 10m. X 10m., 25m. x 25 m., ose nga</p>	<p style="text-align: center;">Article 6 Selection thinning in state forests and private forests</p> <p>1. Intensity of thinning is specified based on selection of sample plots in the parcels – forest stands specified for treatment.</p> <p>2. Intensity of thinning is specified based on the situation of forest stand selected specifying:</p> <p>1.1. Sample plot in the size of: 10m. X 10m., 25m. x 25 m., or from the total</p>	<p style="text-align: center;">Član 6 Selektivna proređivanja u državnim i privatnim šumama</p> <p>1. Intenzitet proređivanja se određuje na osnovu selekcije probnih površina na parcelama – šumske skupine namenjene za tretman.</p> <p>2. Intenzitet proređivanja se određuje na osnovu stanja izabrane šumske, određujući:</p> <p>1.1. Probnu površinu veličine od: 10m. X 10m., 25m. x 25 m., ili ukupna</p>

<p>sipërfaqja totale e ngastrës;</p> <p>1.2. Varësisht nga gjendja e grumbullit, mosha, pjelloria e tokës, llojit të drurit, diametrit mesatar, lartësisë së drurëve përcaktohet intensiteti i rrallimeve që mundë të jetë 10-25% nga drurët e ardhmërisë, për një fazë të ndërhyrjes me prerje;</p> <p>1.3. Faza e dytë e ndërhyrjes përmirësuese në të njëjtën ngastër duhet të jetë së paku pas 5-10 vjetësh;</p> <p>1.4. Intensiteti i rrallimeve në bazë të matjes së lartësive të trungjeve dominues dhe llogaritjes së mesatares së distancës në mes të trungjeve shumëzuar për 100, dhe</p> <p>1.5. Shënjimin e drurëve të seleksionuara me ngjyrë.</p>	<p>area of the plot;</p> <p>1.2. Depending of the situation of stand, age, fertility of soil, type of tree, mid diameter, height of trees specified the intensity of thinning which may be 10 – 25 % from the trees of the future, for a stage of intervention with logging;</p> <p>1.3. The second stage of the improvement intervention in the same plot must be at least after 5 – 10 years;</p> <p>1.4. Intensity of thinning based on the measurement of the heights of dominant trunks and calculation of an average of distance between the trunks increased per 100, and</p> <p>1.5. Marking of trees selected by color.</p>	<p>površina parcele;</p> <p>1.2. U zavisnosti stanja i starosti skupine, plodnosti zemljišta, vrste drveća, prosečnog prečnika, visine drveća, određuje se intenzitet proređivanja koji može iznositi 10-25% iz drveća budućnosti, za jednu fazu intervencije sečom;</p> <p>1.3. Druga faza popravne intervencije na istoj parceli treba da se odradi najmanje nakon 5-10 godina;</p> <p>1.4. Intenzitet proređivanja na osnovu merenja visine dominantnih stabala i preračunavanja prosečne udaljenosti između pošumljenih stabala za 100, i</p> <p>1.5. Obeleževanje izabranog drveća bojom.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7</p> <p style="text-align: center;">Matjet dhe llogaritjet në sipërfaqet e zgjedhura si sipërfaqe provë</p> <p>1. Në sipërfaqet provë të caktuara, para trajtimit llogaritën:</p> <p>1.1. Numri i përgjithshëm i trungjeve dhe numri i trungjeve të ardhmërisë para trajtimit të grumbullit pyjor;</p> <p>1.2. Sipërfaqja bazimetrike;</p> <p>1.3. Vëllimi;</p> <p>1.4. Diametri mesatar, d/cm dhe</p> <p>1.5. Lartësia mesatare, h/m.</p> <p>2. Në sipërfaqen provë pas llogaritjes së të dhënave të numrit të përgjithshëm të trungjeve llogaritën këto të dhëna për trungjet e ardhmërisë - bartësit e funksionit:</p>	<p style="text-align: center;">Article 7</p> <p style="text-align: center;">Measurements and calculations in selected areas as the sample plot</p> <p>1. In specified sample plots before the treatment are calculated:</p> <p>1.1. The total number of trunks and number of trunks of the future before the treatment of forest stand;</p> <p>1.2. Metric- based area;</p> <p>1.3. Volume;</p> <p>1.4. Mid diameter, d/cm and</p> <p>1.5. Mid height, h/m.</p> <p>2. In the sample plot after calculation of data of the total number of trunks are calculated these data for trunks of the future – bearers of function:</p>	<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p style="text-align: center;">Merenja i preračunavanja izabrane površine kao probna površina</p> <p>1. Na određenim se probnim površinama pre tretmana računa:</p> <p>1.1. Opšti broj stabala i broj stabala budućnosti pre tretiranja šumske skupine;</p> <p>1.2. Bazimetrična površina;</p> <p>1.3. Zapremina;</p> <p>1.4. Prosečan prečnik, d/cm; i</p> <p>1.5. Prosečna visina, h/m.</p> <p>2. Na probnoj se površini nakon preračunavanja podataka o opštem broju stabala, računaju i podaci o stablima budućnosti – nosioca funkcije:</p>

<p>1.1. Numri i trungjeve të ardhmërisë; 1.2. Vëllimi; 1.3. Diametri mesatar, d/cm dhe 1.4. Lartësia mesatare, h/m.</p> <p>3. Trungjet e ardhmërisë shënohen me ngjyrë të kuqe duke vënë numrat rendor në trungje duke filluar nga numri 1 - një.</p> <p style="text-align: center;">Neni 8 Prerja e trungjeve për nevoja familjare</p>	<p>1.1. Number of trunks of the future; 1.2. Volume; 1.3. Mid diameter, d/cm and 1.4. Mid height, h/m.</p> <p>3. Trunks of the future are marked with red color putting the ordinary numbers in trunks starting from the number 1 – one.</p> <p style="text-align: center;">Article 8 Logging of trunks for family needs</p>	<p>1.1. Broj stabala budućnosti; 1.2. Zapremina; 1.3. Prosečan prečnik, d/cm; i 1.4. Prosečna visina, h/m.</p> <p>3. Stabla budućnosti se obeležavaju crvenom brojom i rednim brojevima počevši od broja 1 – jedan.</p> <p style="text-align: center;">Član 8 Seča stabla za porodične potrebe</p>
<p>1. Banorët lokal në viset rurale gëzojnë të drejtën për prerjen dhe marrjen e produktit drunor në pyjet shtetërore për nevoja familjare, sipas rregullave të trajtimit silvikulturor të pyjeve pas:</p> <p>1.1. Parashtrimit të kërkesës; 1.2. Përzgjedhjes së ngastrave pyjore dhe formës së trajtimit- çlirime, rrallime dhe pastrime nga Agjencia Pyjore e Kosovës dhe Njësitë pyjore komunale; 1.3. Dhënies përparësi të kyçjes në punët operative të banorëve të komunës kadastrale në territorin e të cilës zhvillohen trajtimet.</p> <p>2. Cilësia e punëve do të monitorohet dhe kontrollohet nga zyrtarët e Agjencisë Pyjore të Kosovës, zyrtarët e Departamentit të Pylltarisë dhe zyrtarët e Njësisë pyjore komunale.</p> <p>3. Nëse punëkryesi nuk ju përmbahet kriterëve të përcaktuara nga APK-ja, ndërmerren masa për ndërprerjen e punës, dhe të kompensohet dëmi i shkaktuar.</p> <p>4. Asortimenti drunor i përfituar nga këto trajtime do të jepet FALAS për qytetarët.</p>	<p>1. Local habitants in rural areas enjoy the right for logging and taking a tree product in the state forests for family needs, according to the rules of silviculture treatment of forests after:</p> <p>1.1. Submission of request; 1.2. Selection of forest plots and the form of treatment - liberation, thinning and cleaning by the Kosovo Forest Agency and Municipal Forest Units; 1.3. Given priority of involvement in the operational works by the habitants of cadastral municipality in the territory of which are developed trainings.</p> <p>2. The quality of works shall be monitored and controlled by the officials of the Kosovo Forest Agency, officials of the Department of Forestry and the officials of the Municipal Forest Unit.</p> <p>3. In case the work doer fails to meet the criteria as specified by the KFA, shall be undertaken the measures for termination of work and compensated the caused damage.</p> <p>4. Tree assortment benefited by these treatments shall be given GRATIS to citizens.</p>	<p>1. Lokalno stanovništvo ruralnih područja uživaju pravo za seču i uzimanje drvnog proizvoda iz državnih šuma za svoje porodične potrebe, i to u skladu sa pravilima šumskog tretmana, nakon:</p> <p>1.1. Podnošenja zahteva; 1.2. Selekcije šumskih parcela i oblika tretmana – oslobađanje, proređivanja i čišćenje koje vrše Kosovska agencija za šume i opštinske šumske jedinice; 1.3. Davanje prednosti za uključenje u operativnim radovima stanovnika katastarske opštine na teritoriji gde se tretmani sprovode.</p> <p>2. Kvalitet radova će nadgledati i kontrolisati službenici Kosovske agencije za šume, službenici odeljenja za šume i službenici opštinskih šumskih jedinica.</p> <p>3. Ako se izvršioc radova ne pridržava kriterijuma koje određuje KAŠ, onda se preduzimaju mere za prekid rada a izazvana šteta se treba nadoknaditi.</p> <p>4. Drvni asortiman koji se pridobije iz ovih tretmana biće BESPLATNO podeljen građanima.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 9 Prerja, tërheqja dhe transporti i trunqeve të prera nëpërmjet rrallimeve</p> <p>1. Prerja e trunqeve bëhet nga subjekti juridik i licencuar ose personi fizik i përzgjedhur përmes procedurave të tenderimit të shpallur nga institucioni përgjegjës.</p> <p>2. Preja bëhet sipas kriterëve:</p> <p>1.1. respektimit të intensitetit të caktuar përmes sipërfaqeve provë;</p> <p>1.2. respektimit të normave teknike dhe profesionale të ruajtjes së trunqeve tjera nga dëmtimet;</p> <p>1.3. respektimit të rekomandimeve dhe urdhrave të personave përgjegjës;</p> <p>1.4. ruajtjes së llojeve drunore relikte dhe endemike, dhe</p> <p>1.5. zbatimit të rendit pyjor gjatë trajtimit të grumbujve pyjor të halorëve.</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 Logging, hauling and transport of trunks logged through thinning</p> <p>1. Logging of trees shall be done by the licensed legal entity or the selected natural entity through tender procedures announced by the responsible institution.</p> <p>2. Logging shall be done according to the criteria:</p> <p>1.1. Respecting the intensity set forth through sample plots ;</p> <p>1.2. Respecting technical and professional norms of protecting other trunks from damages;</p> <p>1.3. respecting recommendations and orders of responsible persons;</p> <p>1.4. protecting relict and endemic trees, and</p> <p>1.5. Implementation of the forest order during treatment of forest stands of coniferous.</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Seča, sakupljanje i prevoz posećenih stabala putem proređivanja</p> <p>1. Seču stabla vrši pravno licencovano lice ili fizičko lice koje se selektuje putem procedura tendera koji objavljuje odgovorna institucija.</p> <p>2. Seča se vrši na sonovu sledećih kriterijuma:</p> <p>1.1. poštovanje intenziteta koji se određuje putem probnih površina;</p> <p>1.2. poštovanje tehničkih i stručnih normi zaštite ostalih stabla od oštećenja;</p> <p>1.3. poštovanje preporuka i naredbi koje izdaju odgovorne osobe;</p> <p>1.4. očuvanje reliktnih i endemičkih drvnih vrsta, i</p> <p>1.5. sprovođenje šumskog reda tokom tretmana šumskih četinarskih skupina.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Detyrat dhe përgjegjësit e institucioneve dhe palëve të interesit</p> <p>1. Detyrat dhe përgjegjësit e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - MBPZHR, Departamenti i Pylltarisë - DP, dhe Agjencionit Pyjor të Kosovës – APK-janë:</p> <p>1.1. Planifikimi i ngastrave dhe grumbujve pyjor për trajtim, çlirime, pastrime dhe rrallime pyjore;</p> <p>1.2. Caktimi i intensitetit të rrallimeve dhe</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Duties and responsibilities of the institutions and stakeholders</p> <p>1. Duties and responsibilities of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development – MAFRD, Forestry Department – FD and Kosovo Forest Agency – KFA are:</p> <p>1.1. Planning of parcels and forest stands for forest treatment, liberations, cleanings and thinnings;</p> <p>1.2. Designation of the intensity of</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Dužnosti i odgovornosti institucija i interesnih grupa</p> <p>1. Dužnosti i odgovornosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja – MPŠRR, odeljenje šumarstva – DŠ, i Kosovska agencija za šume – KAŠ, su:</p> <p>1.1. Planiranje parcela i šumskih skupina za tretiranje, oslobađanje, čišćenje i šumska proređivanja;</p> <p>1.2. Određivanje intenziteta proređivanja i</p>

<p>kritereve tjera të trajtimeve silvikulture pyjore;</p> <p>1.3. Llogaritja e elementeve, të caktuara me nenin 7, të këtij Udhëzimi Administrativ;</p> <p>1.4. Kontrollimi i intensitetit në përmirësimin e trajtimeve silvikulture të rrallimeve, caktuar me sipërfaqet provë, nëpërmjet matjes së sipërfaqeve baziometrike;</p>	<p>thinning and other criteria of forest silviculture treatments;</p> <p>1.3. Calculation of elements specified in article 7 of this Administrative Instruction;</p> <p>1.4. Controlling the intensity at improving the silviculture treatment of thinnings, specified with sample plots, through measuring the basimetric areas ;</p>	<p>ostali kriterijumi šumskih tretmana;</p> <p>1.3 Proračunavanje elemenata, određenih članom 7 ovog administrativnog uputstva;</p> <p>1.4 Kontrolisanje intenziteta u poboljšanju šumskih tretmana proređivanja, određenih probnim površinama, putem merenja baziometričnih površina;</p>
<p>1.5. Planifikimi i tërheqjes së masës drunore;</p> <p>1.6. Monitorimin dhe kontrollimi i respektimit të rregullave profesionale dhe teknike nga kontraktuesi.</p>	<p>1.5. Planning wood measure hauling;</p> <p>1.6. Monitorin gand control of observing professional and technical rules by the contractor .</p>	<p>1.5. Planiranje povlačenja drvne mase;</p> <p>1.6. Nadgledanje i provera poštovanja stručnih i tehničkih pravila od strane izodača radova.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11 Detyrat dhe Përgjegjësitë e Komunitetit</p> <p>1. Komuniteti lokal do të angazhohet në prerjen, tërheqjen dhe transportin e materialit drunor në ato ngastra ku planifikohet të bëhen trajtime Silvikulturore. aty ku nuk do e këtë tenderë.</p> <p>2. Përfaqësuesi i komunitetit ka këto detyra:</p> <p>1.1. Përgatit listën-regjistrin e nevojave familjare për dru për ngrohje;</p> <p>1.2. Harton listën-regjistrin e të interesuarve për kyçje në punët operative të shfrytëzimit të pyjeve;</p> <p>1.3. Ndhimmon në furnizimin e komunitetit me dru për ngrohje, në bazë të listës-regjistrin të përgatitur dhe</p>	<p style="text-align: center;">Article 11 Duties and responsibilities of the Community</p> <p>1. The local Community will be in charge for logging, hauling and transporting the wood measure in those parcels where it is planned to perform silviculture treatments, there where will not be a tender.</p> <p>2. Representative of the community will have the following duties:</p> <p>1.1. Prepare the list- register of family needs for fire wood ;</p> <p>1.2. Compile the list- register of the persons who are interested to be involved in operative works of forest utilization;</p> <p>1.3. Support supplying of of the community with fire wood, based on the prepared list-register and</p>	<p style="text-align: center;">Član 11 Dužnosti i odgovornosti zajednice</p> <p>1. Lokalna zajednica će se angažovati za seču, povlačenje i prevoz drvnog materijala sa parcela na kojima se planiraju šumski tretmani, tamo gde neće biti tendera.</p> <p>2. Dužnosti predstavnika zajednice su:</p> <p>1.1. Pripremanje liste-registra porodičnih potreba za ogrevno drvo;</p> <p>1.2. Izrada liste-registra zainteresovanih za uključivanje u operativnim radovima korišćenja šuma;</p> <p>1.3. Pomaže pri snabdevanju zajednice ogrevnim drvom, na osnovu pripremljene liste-registra; i</p>

<p>1.4. Sugjeron dhe ju propozon autoriteteve komunale dhe APK-ës listën - regjistrin e pjesëtarëve të komunitetit përkitazi me punësimin në punët silvikulurore dhe aktivitetet tjera të ndërlidhura me pyjet.</p>	<p>1.4. Sugest and proposes to the municipality aithorities and KFA the list-register of the community members regarding the employment in silviculture works and other forest related activities.</p>	<p>1.4. Opštinskim vlastima i predstavnicima KAŠ-a sugerira i predlaže listu-registar članova zajednice, odnosno za zapošljavanje u šumskim radovima i ostalim aktivnostima koje se tiču šume.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 12 Procedurat e tenderimit për Kryerjen e aktiviteteve në përmirësimin e pyjeve konform nenit 19-të Ligjit për pyje</p>	<p style="text-align: center;">Article 12 Tendering procedures for performing activities on improving the forest conform article 19 of the Law on forests</p>	<p style="text-align: center;">Član 12 Procedure tendera za sprovođenje aktivnosti za unapređenje šuma u skladu sa članom 19 zakona za šume</p>
<p>1. Procedurat tenderuese udhëhiqen nga APK-ja në bashkëveprim me komuna në bazë të:</p> <p>1.1. Caktimit paraprak të ngastrës dhe llogaritjes së vëllimit nga Agjencioni i Pyjeve të Kosovës;</p> <p>2. Subjekti juridik fitues i tenderit duhet të jetë i licencuar për punët në shfrytëzimin e pyjeve dhe punë silvikulurore dhe duhet të përmbush të gjitha kriteret e parapara me Ligjin e prokurimit në fuqi.</p>	<p>1. Tendering procedures are managed by KFA in cooperation with munisipalities based on:</p> <p>1.1. Prior determination of the parcel and calculation of the volume by Kosovo Forest Agency;</p> <p>2. Legal entity who is the beneficiar of the tender should be licenced for works on utilization of forest and silviculture works and should meet all the criteria specified in the Procurement Law into force.</p>	<p>1. Procedure tendera vodi KAŠ u saradnji sa opštinama, i to na osnovu:</p> <p>1.1. Prethodnog određivanja i preračunavanja zapremine od strane Kosovske agencije šuma;</p> <p>2. Pravno lice, odnosno korisnik tendera, treba biti licencovano za radove korišćenja šume i šumskih radova i treba ispuniti sve kriterijume predviđene primenljivim zakonom za nabavku.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 13 Procedurat për shitje të asortimentit drunor</p>	<p style="text-align: center;">Article 13 Procedures for saling the wood assortment</p>	<p style="text-align: center;">Član 13 Procedure za prodaju drvnog asortimana</p>
<p>1. Asortimenti drunor i përfituar nga trajtimet silvikulurore - prerjet rralluese, deponohet – ster nohet, në depot e caktuara nga APK-ja në marrëveshje me komunat.</p> <p>2. Pas mbledhjes së të dhënave mbi sasinë dhe cilësinë e asortimentit të depozituar, APK-ja do të bëjë shitjen sipas procedurave ligjore në fuqi.</p>	<p>1. Wood assortment benefited from silviculture treatment- thinning cuttings , shall be stored in certain warehouses by KFA in agrement with municipalities.</p> <p>2. After collection of the data about the quantity and quality of the deposited assortment, KFA will perform the sale according to the legal procedures into force.</p>	<p>1. Drvni asortiman pridobijen iz šumskih tretmana – proredivačke seče, deponuje se – skladišti u skladištima koje utvrđuje KAŠ, u dogovoru sa opštinama.</p> <p>2. Nakon prikupljanja podataka o količini i kvalitetu deponovanog asortimana, KAŠ vrši prodaju u skladu sa primenljivim pravnim procedurama.</p>

<p>3. Nëse masa drunore nuk ka vlerë ekonomike dhe pas tenderimit të parë nuk ka pas interesim për blerje, APK obligon Autoritetet pyjore komunale që këtë masë drunore ta shpërndaj për familjet në nevojë.</p>	<p>3. If the wood measure doesn't have an economic value and after the first tender it doesn't have interest for buying, KFA obliges the Municipal forests Authorities that this wood measure to distribute to the families in need.</p>	<p>3. Ako drvena masa nema ekonomsku vrednost i ako nakon prvog tendera ne postoji interesovanje za kupovinom, KAŠ obavezuje opštinske šumske vlasti da drvnu masu ove vrste podele siromašnim porodicama.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 14 Zbatimi</p>	<p style="text-align: center;">Article 14 Implementation</p>	<p style="text-align: center;">Član 14 Sprovođenje</p>
<p>Përgjegjës për zbatimin e këtij Udhëzimi Administrativ janë Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural – Agjencioni Pyjor i Kosovës, Departamenti i Pylltarisë dhe Njësitë pyjore komunale.</p> <p style="text-align: center;">Neni 15 Hyrja në Fuqi</p> <p>Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Ministrit</p> <div style="text-align: center;"> <p>Blerand STAVILECI</p> <p>Ministër i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural</p> <p style="margin-top: 20px;">28. 02 .2014</p> </div>	<p>Responsible for implementation of this Administrative Instruction are the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development – Kosovo Forest Agency, Forestry Department and Municipal forest units.</p> <p style="text-align: center;">Article 15 Entry into force</p> <p>This Administrative Instruction shall enter into force seven (7) days after the signature of the Minister.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Blerand STAVILECI</p> <p>Minister of Agriculture, Forestry and Rural Development</p> <p style="margin-top: 20px;">28. 02 .2014</p> </div>	<p>Odgovorno telo za sprovođenje ovog administrativnog uputstva jeste Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja – Kosovska Agencija za Šume i Opštinske šumske jedinice.</p> <p style="text-align: center;">Član 15 Stupanje na snagu</p> <p>Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja istog od strane ministra.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Blerand STAVILECI</p> <p>Ministar Ministarstva Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja</p> <p style="margin-top: 20px;">28. 02 .2014</p> </div>